

Sådan kan Danmark gøre fiskerier bæredygtige og retfærdige

Danmark må binde sig til at gennemføre den reformerede fælles fiskeripolitik (CFP), hvis man virkelig vil stoppe overfiskning.

Danmark har et ry for at være førende på miljøområdet, når det gælder f.eks. transport og energi. Men når det kommer til havmiljøet, så arbejder Danmark i stedet for at fortsætte overfiskning i EU farvande og for at forsinke de store miljømæssige, sociale og økonomiske fordele, som sunde fiskebestande bringer med sig. Forskerenes anbefalinger til regeringen om fiskeri indenfor bæredygtige grænser ignoreres som oftest med vagt definerede ‘socio-økonomiske’ faktorer som undskyldning. Men den økonomiske evidens (se figur 1) viser, at overfiskning må stoppes så snart som muligt.

Dette resume viser, at i stedet for at blokere for en fremtid uden overfiskning bør Danmark

- følge de vidensbaserede anbefalinger fra forskere om bæredygtige kvotegrænser;
- alllokere fiskekvoterne for at incentivere miljømæssig best practice;
- bruge den nationale fiskeripolitik og kvotesystemet til at støtte sårbare små fiskere med lav miljømæssig belastning under overgangen til bæredygtigt fiskeri.

Baggrund

Reformeringen af EU’s fælles fiskeripolitik (CFP) var dristigt gennemført. Intentionen var at vende skuden og binde sig til at sætte en stopper for overfiskning i EU farvande og det drastiske fald i fiskebestande, landinger, lønninger og jobs. Derfor sigter CFP mod at genopbygge fiskebestanden til miljømæssigt sunde niveauer, og at sætte en frist, hvor fiskeri i overensstemmelse med den maksimale bæredygtig fangst (MSY) skal opnås “inden 2015 hvor muligt, og på en fremadskridende, gradvis basis senest inden 2020 for alle fiskebestande.” (Artikel 2.2 CFP).¹

Ifølge de nyeste data² finder fiskeri over MSY på trods af reformen stadig sted på 40% af fiskebestanden i det nordøstlige Atlanterhav. Men dette estimat bygger udelukkende på de bestante hvor data er tilgængelige og hvor fiskeriforvaltningen har fokus, og må derfor anses for at være et optimistisk scenarie. Så selvom de tilgængelige data viser en vis forbedring, så er 2015-deadlinen allerede overskredet, og forudsigelserne for fiskeri i overensstemmelse med MSY over alle bestande er endnu ikke i sigte.

Danmarks rolle i at stride imod CFP ved at sætte fangstgrænserne over videnskabelige anbefalinger

På trods af den stærke forpligtelse i CFP til at stoppe overfiskning, så er der alligevel gjort plads til at sno sig udenom ved at pege på socioøkonomiske faktorer, hvilket har ført til forsinkelser. Selvom det ikke er del af den officielle tekst, så noterer Betragtning 7 at MSY-forsinkelser kun må tillades ‘hvis opnåelsen af udnyttelsesraten inden 2015 alvorligt sætter den involverede fiskeflådes sociale og økonomiske bæredygtighed på spil’.³ Betragtningen er ført langt væk fra det oprindelige formål, og er blevet misbrugt for at tillade systematisk overfiskning gennem beslutninger taget i EU’s ministerråd for landbrug og fiskeri (AGRIFISH).

BALTIC OVERFISHING 2017

WHO'S TO BLAME?

COUNTRY	MINISTER	QUOTA SET ABOVE SCIENTIFIC ADVICE
1 ST Denmark	 <i>Esben Lunde Larsen</i>	6% 3,113 TONNES
2 ND Latvia	 <i>Jānis Dūklavas</i>	4% 2,613 TONNES
3 RD Germany	 <i>Christian Schmidt</i>	4% 1,397 TONNES
4 TH Estonia	 <i>Marko Pomerants</i>	3% 1,854 TONNES
5 TH Lithuania	 <i>Albinas Zananavičius</i>	2% 427 TONNES

Med den samlede tilladte fangstmængde ('total allowable catch' (TAC)) sætter ministerrådet hvert år grænser for fiskeri ud fra videnskabelige anbefalinger fra det Internationale Havforskningsråd (ICES) og forslag fra EU-Kommissionen. Det er under ministerrådets forhandlinger bag lukkede døre, som foregår under intens lobbyisme fra industriens side, hvor de videnskabeligt baserede anbefalinger systematisk tilskidesættes.⁴

Fra 2001 til 2017 var omkring 7 ud af 10 TACs i Europa sat 20% over den videnskabeligt baserede anbefaling i gennemsnit.⁵ Ofte erklærer fiskeriministrene sejr efter forhandlinger, hvor de er blevet enige om højere grænser for fiskeri til deres nationale fiskeriindustri — en skik der fortsætter, selvom 2015-deadlinen er overskredet.⁶ Efter 2016-forhandlingerne om TACs i Østersøen udtalte daværende danske minister for fiskeri Esben Lunde Larsen, at "vi har gjort alt i vores magt for at forhandle mere acceptable kvoter for danske fiskere... Jeg ser det som en halv sejr, fordi det endte bedre end det elendige udgangspunkt."⁷ Sammenligner man de forhandlede kvoter med ICES anbefalingerne, så var det Esben Lunde Larsen, der forlod diskussionerne med den største procent af kvoter over videnskabelige anbefalinger, hvilket placerer Danmark øverst i 'overfiskningsligaen'.⁸

Udover at sætte kvotegrænserne for fiskning over de vidensbaserede anbefalinger, så sluttede Danmark sig til Tysklands fiskeri af den sårbarke torskebestand under ynglesæsonen i februar 2017 i den vestlige del af Østersøen på trods af det officielle forbud.⁹ Mens Tyskland førte an i denne ekstraordinære udnyttelse af torsk under dække af et fladfiskfiskeri, så bragte Danmark ikke bruddet til kommissionen, men gik bare med på den, med den begrundelse at ”det ville være uholdbart, hvis danske fiskere blev bedt om at gøre noget andet end deres tyske kollegaer i samme fiskeri.”¹⁰

Socioøkonomi’ er ikke et holdbart argument for fortsat overfiskning

Fiskeriministrene har ikke officielt udtalt særligt meget for at retfærdiggøre de for højt satte TACs. Nogen gange peger de dog på socioøkonomiske faktorer — f.eks. tab af arbejdspladser — som grunden til at forsinke overgangen til MSY. Men ‘socioøkonomi’ er ikke i sig selv et holdbart argument for fortsat overfiskning. Det må bakkes op af evidens. På trods af hundredvis af sager om TACs sat over de vidensbaserede anbefalinger, så har ingen regeringer foretaget nogen socioøkonomiske konsekvensanalyser. Når rådets forhandlinger sker bag lukkede døre, så er der ingen måde at vurdere, hvorvidt der bruges socioøkonomisk evidens i forhandlingerne (heller ikke gennem anmodninger om aktindsigt) eller kvaliteten af argumenterne, der bruges.

Til forskel fra EU’s lukkede forhandlinger kræver loven i flere andre lande (f.eks. Island og USA) at man følger de vidensbaserede anbefalinger. Socioøkonomiske argumenter kan kun benyttes for at sætte et kvoteniveau under den vidensbaserede anbefaling.^{11,12} Ikke overraskende er disse lande meget tætttere på at eliminere overfiskning fra deres farvande.

I optakten til 2017-forhandlingerne i Ministerrådet bestilte den danske regering en økonomisk analyse fra Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO) på Københavns Universitet af de foreslæde TAC-reduktioner af torsk fra den vestlige del af Østersøen.¹³ Desværre var rammen for problemformuleringen ekstremt snæver. Undersøgelsen vurderede de kortsigtede omkostninger for danske fiskeriflåder af en reduktion i TAC uden at medtage de langsigtede fordele. Og idet analysen blot vurderede én TAC-mulighed, er konklusionen tvetydig ift. hvilket TAC-niveau, der ville maksimere de danske fiskeres økonomiske udsyn.

Men det bliver værre endnu, for det kan blive virkelig misvisende når man kun analyserer én side af et spørgsmål om omkostninger og fordele. Som det ser ud nu, medfører analysen at jo højere TAC jo bedre, eller at grænser helt burde fjernes. Dette er tydeligvis kun sandt, hvis analysen afgrænses til et år. Når man analyserer de økonomiske implikationer af TAC-forslag, er det i stedet nødvendigt at se på omkostninger og fordele henover fiskebestandens genoprettelsesperiode.

Jo hurtigere overfiskning stoppes, jo større socioøkonomiske fordele

Den implicitte antagelse i ministrenes brug af socioøkonomiske argumenter er, at jobs, lønninger og fiskeriflådens og lokalsamfundenes økonomiske levedygtighed bedst understøttes af overfiskning. Argumenterne er nok mere relateret til valgperioder og et ønske om lokale politiske sejre, da antagelse ikke har hold i andet end det meget kortsigtede plan. Et af de fundationale principper i fiskeriøkonomi er, at sænker man fiskepresset til MSY, vil det have større socioøkonomiske fordele, da større fiskebestande vil understøtte en større (bæredygtig) høst, der kræver mindre anstrengelser.¹⁴ På det grundlag er

der nu et nærmest universelt ønske blandt fiskeristakeholders at nå MSY status i EU fiskerier. Jo hurtigere overgang, jo hurtigere indfries fordelene — hvilket maksimerer fordelene i den periode.

For at vurdere den potentielle vinding ved at omstille til MSY, har en artikel i *Journal of Marine Policy* kvantificeret den økonomiske værdi ved tre forskellige overgangsforløb for de nordøstatlantiske fiskerier. Den fandt, at ”jo hurtigere raterne for fiskedødelighed reduceres til FMSY, jo større bliver profittens nutidsværdi for EU fiskerier i Nordøstatlanten.”¹⁵ Undersøgelser vedr. fiskerier i andre lande har nået lignende konklusioner.¹⁶ Alt andet lige viser evidensen, at jo hurtigere fiskerier kan nå til MSY, jo større bliver de økonomiske fordele i tidsperioden.

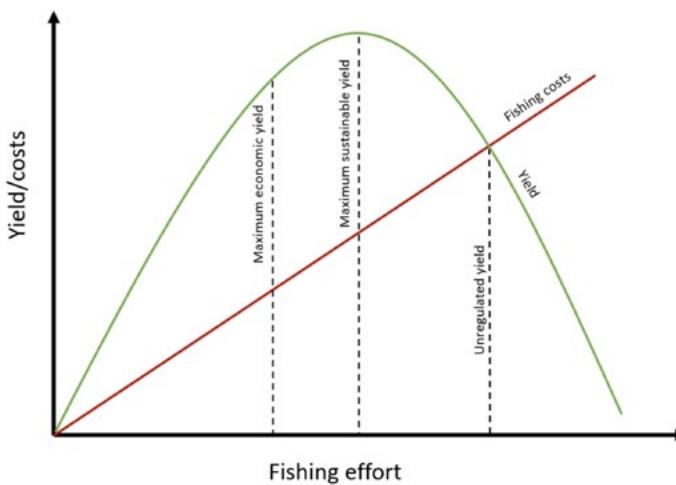
Figur 1: Nutidsværdien for tre overgangsforløb til MSY in EU nordøstatlantiske fiskerier under forskellige omkostningsantagelser.

Kilde: Tilpasset fra Guillen et al., 2016..

Brændstofpriser, profit og truende deadlines: alt peger på elimineringen af overfiskning

Alt andet er dog ikke altid lige. Der er særlige forhold som gælder for de enkelte fiskebestande, EU fiskeriernes situation og eksterne faktorer, der kan påvirke det optimale overgangsforløb. Men de faktorer underbygger alligevel argumenterne for at stoppe overfiskning.

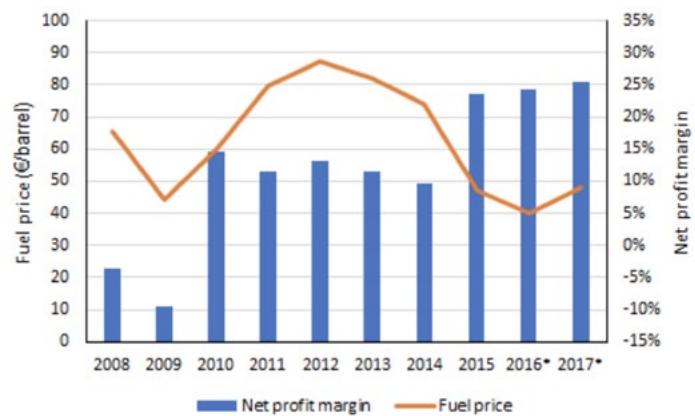
Nogle argumenterer for, at blandede fiskerier kræver en afvigelse fra MSY og brugen af intervaller for at tillade overfiskning for visse arter. Hvis man dog analyserer brugen af intervaller, så har det vist sig at fangst i et interval over MSY er mere risikabelt end de små ekstra fordele er værd.^{17,18} Dette burde dog ikke komme som en overraskelse, da økonomiske fordele (forskellen mellem indtægter og omkostninger) typisk maksimeres på et fangstniveau under MSY.

Figur 2: Illustration af reference punkter for maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) og maximalt økonomisk udbytte

En forsinkelse i reduktionen af fiskepresset kan også blot forværre problemet i 2019, hvor fiskeri på tværs af mange bestande skal reduceres samtidigt. Der er en meget høj risiko for at nærme sig den deadline i 2019, og så i bakspejlet ønske, at man havde handlet tidligere.

Ift. den danske fiskeriflådes økonomiske situation, så er en nettoresultat margin på 23% rigtig sund, og mere end hvad man ser i andre industrier.¹⁹ Brændstofspriser er stadig lave, og da det er en betydelig inputomkostning, giver de lave priser en oplagt mulighed lige nu for "smertefri restitution af fiskebestanden."²⁰

Figur 3: En nedgang i brændstofspriser og en stigning i profit margener

Kilde: Beregninger fra The 2017 STECF Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet. 2016 og 2017 er udsigter.

Den danske fiskeriflådes overordnede fordelagtige situation må ikke overskygge den skarpe kontrast mellem de store og små fartøjer. Imens de store fartøjskategorier i Danmark har en nettoresultat margin på 26%, så er de små pt i minus (-19%).²¹ Denne økonomiske forskel mellem forskellige dele af flåden har konsekvenser for den overordnede fastsættelse af kvoter.

Problemer for små fartøjer: er det kagens størrelse eller måden den deles?

De små fartøjskategoriers økonomiske sårbarhed i kombination med flådens økonomiske og sociokulturelle betydning i mindre danske fiskerilokalsamfund bruges ofte som argument i kvotefastsættelsesprocessen. I pressen gør ministre meget ud af, at de små fiskerier er presserede og derfor sårbare overfor kvotereduktioner, hvilket så bliver et argument for ikke at følge de videnskabeligt baserede anbefalinger. Sidste år brugte tidligere minister Esben Lunde Larsen argumentet ift. vestbaltiske torsk, som de mindre fartøjskategorier fisker, efter ICES anbefalede en dramatisk 88% reduktion i kvoter pga. bestandens forværring.²²

Wolfgang Albrecht

Efter anbefalingen gik der to år uden politisk handling, og bestanden kom sig ikke.²³ Ved at ignorere anbefalingerne skabte politikerne et negativt feedback loop, hvor der, for hvert år der går, kræves større og større reduktioner, hvilket så bare gør byrden for de små fiskerier større og større. Hvis i stedet bestanden fik lov at komme sig, ville den mest sårbar del af flåden under restitutionsprocessen, også blive de største modtagere når bestanden engang vokser til det maksimale bæredygtige udbytte (MSY). Men de små fiskeriers lave overskud kan sætte deres økonomiske levedygtighed under restitutionsprocessen på spil, medmindre man laver om på måden, de danske fiskerier forvaltes.

Tabel 1 viser hver dansk fartøjskategoris andel af torsk fra den vestlige Østersø (estimeret ud fra landinger), flådernes nettoresultat morgen og afhængighed af disse kvoter. De små fartøjskategorier (her bruges EU's definition af fartøjer under 12 meter og passive redskaber) er fremhævet med gråt. Fartøjer med negative nettoresultat margener og en afhængighed af torsk fra den vestlige Østersø på mere end 10% er fremhævet i rød tekst.

Fleet segment	Number of vessels	Number of fishers	Share of Danish Western Baltic cod quota	Net profit margin	Dependency of earnings on Western Baltic cod quota
Demersal trawl/seine 12-18m	124	225	33%	5%	10%
Demersal trawl/seine 18-24m	51	154	18%	15%	4%
Demersal trawl/seine 24-40m	33	130	12%	19%	2%
Passive gear 0-10m	775	218	11%	-28%	12%
Passive gear 10-12m	48	49	8%	-9%	28%
Active & passive gear 12-18m	32	48	6%	2%	8%
Passive gear 12-18m	31	59	3%	-4%	6%
Active & passive gear 0-10m	117	34	3%	-13%	16%
Demersal trawl/seine 10-12m	11	9	2%	0%	23%
Active & passive gear 10-12m	33	26	2%	-1%	10%
Pelagic trawl 12-18m	13	27	1%	32%	1%
Demersal trawl/seine 0-10m	11	9	0%	9%	2%
Dredge 10-12m	15	25	0%	46%	0%
Dredge 12-18m	21	32	0%	42%	0%
Demersal trawl/seine 40m+	12	56	0%	37%	0%
Active & passive gear 18-24m	17	65	0%	19%	0%
Beam trawl 12-18m	12	22	0%	-14%	0%
Beam trawl 18-24m	18	39	0%	2%	0%
Pelagic trawl 40m+	18	103	0%	37%	0%

Tabel 1: Danske fartøjskategoriers andel af kvoter for torsk fra den vestlige Østersø, nettoresultat morgen, og afhængighed af de kvoter

Kilde: Beregninger fra The STECF 2017 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet

Problemer for små fartøjer: er det kagens størrelse eller måden den deles? De små fartøjskategoriers økonomiske sårbarhed i kombination med flådens økonomiske og sociokulturelle betydning i mindre danske fiskeri-lokalsamfund bruges ofte som argument i kvotefastsættelsesprocessen. I pressen gør ministre meget ud af, at de små fiskerier er presserede og derfor sårbar overfor kvotereduktioner, hvilket så bliver et argument for ikke at følge de videnskabeligt baserede anbefalinger. Sidste år brugte tidligere minister Esben Lunde Larsen argumentet ift. vestbaltiske torsk, som de mindre fartøjskategorier fisker, efter ICES anbefalede en dramatisk 88% reduktion i kvoter pga. bestandens forværring.

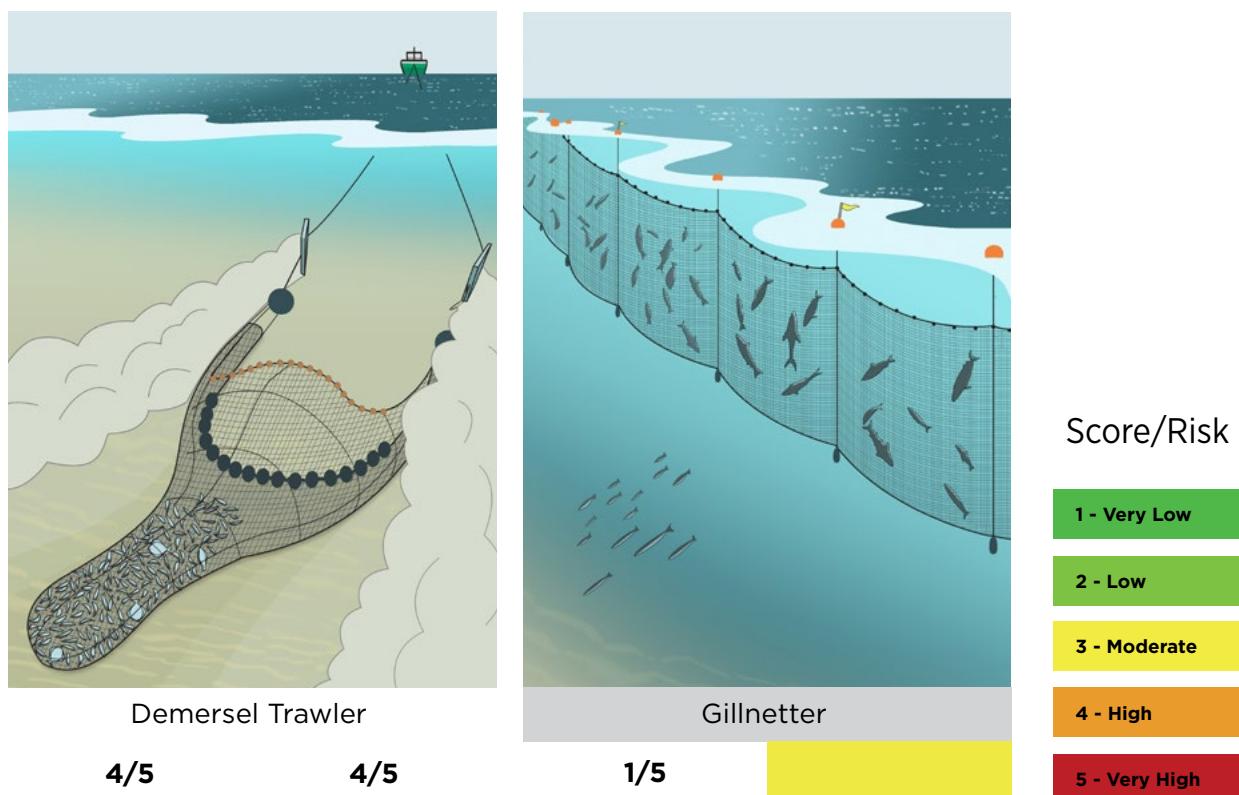
Den danske regering kan forbedre fiskernes fremgang ved at forbedre kvoteallokeringen

Det danske allokeringsystem burde også tage mere hensyn til fiskerimетодer, der bidrager til forvaltningens sociale og økonomiske målsætninger.

Artikel 17 af CFP siger at:

Når medlemsstaterne tildeler de fiskerirettigheder, de har til rådighed i henhold til artikel 16, anvender de gennemsigtige og objektive kriterier, bl.a. af miljømæssig, social og økonomisk art. De brugte kriterier kan omfatte bl.a. omfatte fiskeriets indvirkning på miljøet, hidtidig overholdelse af krav og bestemmelser, bidrag til den lokale økonomi og historiske fangstniveauer. Inden for de tildelte fiskerirettigheder skal medlemsstaterne bestræbe sig på at sørge for incitamenter for fiskerfartøjer, der anvender selektive fiskeredskaber eller bruger fiskeriteknikker med nedsat indvirkning på miljøet, såsom reduceret energiforbrug eller skade på habitater.

Ifølge The Seafish Risk Assessment for Sourcing Seafood (RASS) rating system, så har bundtrawlere for torsk fra den vestlige Østersø større negativ påvirkning på både bifangst og udsnidning, men også på det større marine miljø i forhold til hildingsgarn.²⁴ Med de forskellige påvirkningsniveauer ville flere kvoter i hænderne på fiskere med passive fiskeredskaber også hjælpe med at nedsætte uønsket fangst, implementere

Figur 4: Demersal trawler and Gillnetter environment and bycatch impact **Illustrations:** Goldborough Studio
Kilde: Seafish Risk Assessment for Sourcing Seafood (RASS) rating system

Bundtrawlere slæber store, tunge kegleformede net langs havbunden. Nettet er holdt åbent og trækkes lands bunden af forskellige materialer såsom kæder, træ- eller metalbjælker og store flade bræt. Hildingsgarn er et fint netgardin, der hænges i vandet, og enten forankres i havbunden eller får lov at drive med strømmen, for så at lade fisk ind i det og vinkle sig ind.

ITQ-systemet er for nyligt blevet suppleret af et kystfiskeriprojekt, der sigter på at styrke småfiskerier. Projektet tilbyder en kvoteallokering i tillæg til mindre fiskere, som frivilligt går ind i kategorien i en treårig periode ad gangen. Visse torskekvote sættes specifikt af til dette projekt. Selvom det er positivt, så er kystpræmien et supplement og ikke et integreret kriterie i allokeringsmekanismen. Danmark kunne forbedre den miljømæssige effektivitet og overgangen til en mere bæredygtig fiskeribranche, ved at øge den rolle reservebeholdning af kvoter for præstationsbaseret allokering spiller.

landingsforpligtelsen, minimere de negative konsekvenser på marine økosystemer og opnå økosystemsbasert forvaltning. Østersørådet (BSAC) fremhævede også specifikt en kriteriebaseret tilgang til kvotefordeling i konteksten af torsk fra den vestlige Østersø, som en måde at adressere de kortsigtede negative konsekvenser af kvotereduktion.²⁵

Forbedringen af kvotesystemet, så fiskekvoterne gives til dem, der mest fortjener dem, kompliceres af det danske kvotesystems brug af individuelle omsættelige kvoter (eller ‘individual transferable quotas’ (ITQs)). Under dette system allokerer ministeriet, efter at have startet med overgangsordning for fiskekvoter baseret på de enkelte fiskernes tidlige fangster, ikke længere kvoterne aktivt på en årlig basis. Fiskere i besiddelse af kvoter modtager en direkte andel af den nationale samlede tilladte fangstmængde ud fra den andel af kvoten, som de selv besidder. Opsigelsesperioden er herudover for nyligt forlænget fra 8 til 16 år.²⁶

Det ville være en mere omfattende ændring at se på socioøkonomiske og miljømæssige faktorer i selve fordelingen. Hvis bekymringen omkring kvotereduktion virkelig handler om de små fartøjers kortsigtede økonomiske sårbarhed, så ville et kvotegarantisystem for de meget sårbare flåder med lav miljøpåvirkning kunne bruges, hvis andelen falder ned under et bestemt niveau (lig Haag-præferencerne brugt til Irland og Storbritannien).

En appetit for reform

De seneste kontroverser i Danmark har placeret fiskerkvoter i midten af dansk politik. Efter Esben Lunde Larsen holdt informationer vedr. muligheder for at begrænse koncentrationen af fiskekvoter tilbage fra folketingset, blev han i august 2017 iredtesat og frataget fiskeriområdet.²⁵ En nylig rapport har hertil bekræftet, at meget lidt information vedrørende kvotekoncentration eksisterer i det hele taget.²⁶ Med dette nye fokus på fiskeriforvaltning lader der til at være vendt et nyt blad, og åbnet for en offentlig debat omkring hvordan fiskekvoter bedst forvaltes i den brede interesse.

Først og fremmet bør kvoterne være bæredygtige. CFP har en 2015-deadline med 2020 som tilbagefaldsposition, hvilket har bred opbakning hos fiskeriøkonomer. Når ministrene henviser til socioøkonomi er det uden evidens og, som dette resume har dokumenteret, i strid med videnskabelig evidens. Minister vil helst undgå at vende tilbage fra forhandlingerne i rådet med færre kvoter end året før, lige meget hvad de lange udsigter er og hvorvidt de akutelle kvoter overhovedet bliver brugt. Politiske hensyn trumfer økonomi.

Ligesom grænsen for fiskeri bør være bæredygtige, bør de også være retfærdige. Ministerrådet har mulighed for at fastsætte bæredygtige kvoter og forøge fiskeriflådens små fartøjskategoriers socioøkonomiske situation med et mere retfærdigt system til fordeling af kvoterne. Danmarks mulighed for at opnå de mål ligger nu i den nye danske minister for fiskeri Karen Ellemanns hænder.

Slutnoter

- 1.** Regulation (EU) No 1380/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 on the Common Fisheries Policy, amending Council Regulations (EC) No 1954/2003 and (EC) No 1224/2009 and repealing Council Regulations (EC) No 2371/2002 and (EC) No 639/2004 and Council Decision 2004/585/EC. Hentet fra: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:354:0022:0061:EN:PDF>
- 2.** STECF. (2017). Monitoring the performance of the Common Fisheries Policy. Hentet fra: https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/55543/2017-04_STECF+17-04+-+Monitoring+the+CFP_JRC106498.pdf
- 3.** Client Earth. (2015). Maximum Sustainable Yield in the Common Fisheries Policy. London: Client Earth. Hentet fra: <http://documents.clientearth.org/wp-content/uploads/library/2015-09-08-maximum-sustainable-yield-in-the-common-fisheries-policy-ce-en.pdf>
- 4.** Corporate Europe Observatory. (2017). Fishing for influence: Press passes give lobbyists EU Council building access during fishing quota talks. Brussels: Corporate Europe Observatory. Hentet fra <https://corporateeurope.org/power-lobbies/2017/05/fishing-influence>
- 5.** Carpenter, G. (2017). Landing the blame: Overfishing in the North Atlantic 2017. London: New Economics Foundation. Hentet fra http://neweconomics.org/wp-content/uploads/2017/04/NEF_LTB_ATLANTIC_2017.pdf
- 6.** Carpenter, G., Kleinjans, R. (2015). Landing the blame: Overfishing in EU waters 2001-2015. London: New Economics Foundation. Hentet fra http://b.3cdn.net/nefoundation/476e01b03037855582_xqm6ivpuq.pdf
- 7.** Carpenter, G. (2017). Landing the blame: Overfishing in the North Atlantic 2017. London: New Economics Foundation. Hentet fra http://neweconomics.org/wp-content/uploads/2017/04/NEF_LTB_ATLANTIC_2017.pdf
- 8.** Carpenter, G. (2016). Landing the blame: Overfishing in the Baltic Sea 2017. London: New Economics Foundation. Hentet fra http://neweconomics.org/wp-content/uploads/2016/12/NEF_LANDING-THE-BLAME-ECOPY.pdf
- 9.** Stern, E. (2016). Danish policies threaten Baltic fishing communities. The Local. Hentet fra <https://www.thelocal.dk/20161004/danish-policies-threaten-baltic-cod-fishing>
- 10.** Gustavsson, L. (2016). Why don't Denmark and Germany want to save Baltic cod? Euractiv. Hentet fra <https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/opinion/why-dont-denmark-and-germany-want-to-save-baltic-cod/>
- 11.** Carpenter, G., Villasante, S., O'Leary, B.C. (2016) Keep allowable fish catches sustainable. Nature 531, 448. Hentet fra <http://www.nature.com/nature/journal/v531/n7595/full/531448b.htm>
- 12.** FiskerForum. (2016). Iceland's Minister follows scientific advice to the letter. FiskerForum. Hentet fra <http://www.fiskerforum.dk/en/news/b/icelands-minister-follows-scientific-advice-to-the-letter>
- 13.** Andersen, J. L., Frost, H. S., Andersen, P. (2016). Financial consequences for Danish fishermen following a reduction in the cod quota for the western Baltic Sea. Copenhagen: University of Copenhagen. Retrieved from: https://curis.ku.dk/ws/files/163936396/IFRO_Commissioned_Work_2016_16.pdf

- 14.** Carpenter, G., Esteban, A. (2015). Managing EU fisheries in the public interest. London: New Economics Foundation. Hentet fra <http://neweconomics.org/2015/03/managing-eu-fisheries-in-the-public-interest/>
- 15.** Guillen, J. et al.(2016). Sustainability now or later? Estimating the benefits of pathways to maximum sustainable yield for EU northeast Atlantic fisheries. Marine Policy. 72. Hentet fra <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308597X1630149X>
- 16.** Benson, A. et al. (2016). An evaluation of rebuilding policies for US fisheries. PLoS ONE. 11(1). Hentet fra <http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0146278>
- 17.** STECF. (2015). Evaluation of management plans Evaluation of the multi-annual plan for the North Sea demersal stocks (STECF-15-04). Hentet fra https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/969556/2015-05_STECF+15-04+-+NSMAP_JRC95959.pdf
- 18.** Thorpe, R.B., Jennings, S., Dolder, P.J., Zhou, S. (2017). Risks and benefits of catching pretty good yield in multispecies mixed fisheries. ICES Journal of Marine Science fsx062. Hentet fra <https://academic.oup.com/icesjms/article-abstract/doi/10.1093/icesjms/fsx062/3787892/Risks-and-benefits-of-catching-pretty-good-yield>
- 19.** STECF. (2017). The 2017 Annual Economic Report of the EU Fishing Fleet. STECF. Hentet fra <https://stecf.jrc.ec.europa.eu/reports/economic>
- 20.** Carpenter, G. (2017). Low fuel prices and pain-free fish stock recovery. London: New Economics Foundation. Hentet fra <http://neweconomics.org/2016/12/low-fuel-prices-pain-free-fish-stock-recovery/>
- 21.** STECF. (2017). The 2017 Annual Economic Report of the EU Fishing Fleet. STECF. Hentet fra <https://stecf.jrc.ec.europa.eu/reports/economic>
- 22.** The Murmur. (2016). Soft nets, hard lines. Hentet fra <http://murmur.dk/soft-nets-hard-lines/>
- 23.** ICES. (2017). ICES Advice on fishing opportunities, catch, and effort. Baltic Sea Ecoregion cod.27.22-24. ICES. Hentet fra <http://ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Advice/2017/2017/cod.27.22-24.pdf>
- 24.** Seafish. (2017). Risk Assessment for Sourcing Seafood. Seafish. Hentet fra <http://www.seafish.org/rass/>
- 25.** Baltic Sea Advisory Council. (2016). BSAC recommendations for the fishery in the Baltic Sea in 2017. Baltic Sea Advisory Council. Hentet fra <http://www.bsac.dk/getattachment/Home/BSACRecommendationsTACsBalticFINALCORRECT140716.pdf.aspx?lang=en-GB>
- 26.** Carpenter, G., Kleinjans, R. Who gets to fish? The allocation of fishing opportunities in EU Member States. London: New Economics Foundation. Hentet fra <http://neweconomics.org/wp-content/uploads/2017/03/Carpenter-Kleinjans-Who-gets-to-fish-16.03.pdf>
- 27.** Carpenter, G., Kleinjans, R. Who gets to fish? The allocation of fishing opportunities in EU Member States. London: New Economics Foundation. Hentet fra <http://neweconomics.org/wp-content/uploads/2017/03/Carpenter-Kleinjans-Who-gets-to-fish-16.03.pdf>

© Copyright Our Fish and
New Economics Foundation 2017

<http://our.fish>